

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

освіті в масштабі всього закладу та нагороду Асоціації дистанційного навчання США за найкращі методи 21-го століття.

8. Університет штату Огайо з моменту свого заснування в 1870 році був місцем досліджень та інновацій, пишаючись дружбою та добрим суперництвом, що виникають між студентами. Найбільш представленими напрямками досліджень в університеті є сільське господарство та охорона здоров'я. Пропонуються онлайн-курси з медицини, бізнесу, освіти та соціальних наук.

9. Університет Меріленду є одним із найповажніших державних дослідницьких університетів США. Університет підтримує давні партнерські відносини з урядом і бізнесом для досліджень, які перетворюються на застосовні інновації.

10. Піттсбурзький університет пишається історією досліджень, що змінюють суспільство, що призвело до подолання поліомієліту, створення телевізора та космічних польотів. Окрім високоякісних онлайн-програм у широкому діапазоні областей, університет надає ресурси, які допоможуть аспірантам та професійним студентам досягти успіху.

УДК 378.4.018.43:004.738

ТЕХНОЛОГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

**Ю.О. Халілова-Чуваєва, А.К. Д'яконова, Л.А. Титомир,
Одеська національна академія харчових технологій, м.Одеса**

Технології відіграють важливу роль у розбудові вищої освіти, надають їй можливість в повній мірі відповідати індивідуальним потребам та стилям навчання студентів. Від систем управління навчанням до адаптивних засобів навчання та відеоконференцій – ці технології змінили те, як і де студенти навчаються.

За часів кризи, карантину, війни, дистанційна форма навчання стає необхідною для закладів вищої освіти, щоб підтримувати прийом та дозволяти студентам безпечно продовжувати навчання. Опитування, проведене Інститутом міжнародної освіти (ІЕ), показало, що майже дев'ять із десяти вищих навчальних закладів запровадили гібридну модель, одним із елементів якої є дистанційне навчання, в осінньому семестрі 2020 року. [1]

Оскільки вищі навчальні заклади запроваджують дистанційне навчання, вони мають забезпечити наявність необхідних технологічних інструментів для найкращої підтримки навчання студентів. Мета статті – охарактеризувати та розкрити вплив технологічних інструментів, які слід враховувати при початку роботи і використовувати в подальшому її проведенні.

Дистанційне навчання є формою навчання, в якій викладачі та студенти фізично розділені, а технології полегшують взаємодію між студентами та викладачами. Ця форма навчання відрізняється від традиційного очного навчання і потребує різних підходів, щоб підтримувати активність студентів.

При створенні віртуального навчального середовища або віртуального класу дуже важливо викладачам мати набір технологічних інструментів, щоб подолати розрив між особистими та онлайн-планами занять.

Існує безліч доступних освітніх технологій, які допомагають вищим навчальним закладам боротися з різними проблемами дистанційного навчання - відсутністю мотивації у студентів, спільною роботою, спілкуванням тощо.

Крім того, технологія дистанційного навчання має бути поєднана з потрібними людьми (підготовленими викладачами) та правильними процесами (навчання та розробка курсу), щоб позитивно вплинути на навчання студентів у вищих навчальних закладах. Це особливо важливо для заохочення участі та покращення утримання студентів заочного відділення, тих, які працюють паралельно з навчанням, студентів з обмеженими можливостями навчання.

Незважаючи на те, що кількість інструментів для дистанційного навчання на ринку може бути достатньо великою, є кілька ключових областей, яким слід приділити першочергову увагу на початку роботи: управління навчанням, спільна робота, продуктивність, цифрове моделювання та допоміжні технології.

Давайте докладніше розглянемо ці технології, що вони являють собою і як вони можуть поліпшити курси дистанційного навчання.

1. Системи керування навчанням

Система управління навчанням - це програмний додаток для доставки матеріалів курсу, призначення тестів, відстеження успішності учнів, надання відгуків, обміну оголошеннями та публікації оцінок. Багато систем управління навчанням засновані на хмарі, що дозволяє студентам отримувати доступ до контенту через веб-логіні. Ці системи є основою технологій дистанційного навчання та часто інтегрується з інструментами для спільної роботи та підвищення продуктивності.

Основною їх перевагою є зручність централізованого зберігання всіх матеріалів курсу. Це дозволяє викладачам оптимізувати робочі процеси та забезпечувати структуру для студентів. Декілька прикладів систем управління навчанням включають Canvas, Moodle та Blackboard [2].

2. Інструменти для спільної роботи

Одна з найбільших проблем із дистанційним навчанням – це сприяння віртуальному співробітництву. Технологічні інструменти для спільної роботи, такі як Zoom, Microsoft Teams можуть допомогти викладачам обмінюватися інформацією зі студентами за допомогою відеоконференцій, обміну повідомленнями, цифрової дошки, обміну файлами та іншого.

Викладачі можуть планувати заняття та заохочувати участь у відеочатах та інтерактивних опитуваннях або розбивати клас на дрібніші віртуальні групи для роботи над проектами. Використовуючи технологію спільної роботи, викладачі можуть віртуально забезпечити спілкування віч-на-віч, яке студенти зазвичай відчують у традиційному класі.

3. Інструменти підвищення продуктивності

Інструменти підвищення продуктивності – це програмне забезпечення або програми, які допомагають зробити повсякденні завдання ефективнішими. В установах, швидше за все, є інструменти підвищення продуктивності, оскільки багато з них потрібні викладачам для виконання своєї роботи. Приклади включають електронну пошту, календар, ведення нотаток, списки справ, створення документів та хмарні дзвінки.

4. Цифрове моделювання

Цифрові моделі - це тип експериментального навчання, в якому інструктор створює онлайн-сценарне середовище, в якому учні можуть орієнтуватися та застосовувати практичні навички. Це найбільш популярно у програмах охорони здоров'я та соціальних послуг, таких як догляд за хворими, оскільки дозволяє інструкторам розвивати клінічні навички студентів, не перебуваючи у лікарняних умовах. PMS-система SERVIO HMS - програмний інструмент, який дозволяє здійснити ефективну автоматизацію підприємств готельного бізнесу, а також перетворити структуру всіх підрозділів готелю в єдину інформаційну мережу. Модуль SERVIO HMS з інтуїтивно зрозумілим web-інтерфейсом може бути встановлюється на локальному сервері підприємства або знаходиться в "хмарі" на віддаленому сервері. Такий модуль нещодавно встановлено для навчання самостійно працювати студентів в готелях та ресторанах. Цифрові симуляції є важливим компонентом, оскільки вони допомагають розвивати навички критичного мислення студентів, забезпечують віртуальне «практичне» навчання та допомагають забезпечити перенесення знань із навчальних матеріалів на практику.

5. Допоміжні технології

Це технології необхідні на курсах дистанційного навчання для підтримки студентів із фізичними обмеженнями. Асоціація індустрії допоміжних технологій визначає допоміжні технології як «будь-який елемент, частина обладнання, програму або систему продуктів, які використовуються для збільшення, підтримання або поліпшення функціональних можливостей людей з обмеженими можливостями» [2]. Прикладом допоміжних технологій є включення прихованих субтитрів під час відеозустрічі для студентів з порушеннями слуху.

Таким чином, дистанційне навчання стає все більш залежним від інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ) які відіграють важливу роль у стратегіях дистанційного навчання. З розвитком технологій у галузі освіти з'явилося багато нових методів для поглиблення знань студентів. Інформаційно-комунікаційні технології замінюють безпосередню взаємодію викладача та студента та дозволяють викладачам використовувати різні технології і стратегії, які можуть зацікавити студентів та підвищити їх рівень освіти.

Список використаних джерел:

1. M.Reed (2020, October 8). A Guide to Hybrid and Blended Learning in Higher Education: веб-сайт. URL; <https://www.wwt.com/article/guide-to-hybrid-blended-learning-higher-ed>

2. M.Reed (2020, October 30). 5 Distance Learning Technology Must-Haves: веб-сайт. URL: //www.wwt.com/article/five-technology-must-haves-distance-learning

УДК 001.891:378.4.013:005.336.2

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗВО**

**А.С. Паламарчук, О.А. Глушков,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

На сьогодні у світовій системі освіти відбулися серйозні структурні зміни, змінилося ставлення до освіти з боку урядів та пересічних громадян. Час, в який ми живемо, характеризується наростаючими темпами змін у всіх сферах життя суспільства. У зв'язку з цим все більшу гостроту набуває проблема адекватності здобутих студентами знань науково-технічним, нормативно-правовим, соціокультурним та економічним умовам, що стрімко змінюються. Не менш гострою є проблема значного посилення інформаційного навантаження на людину, викликану інтенсивним зростанням обсягу інформації, що особливо сильно проявляється у період навчання у вищому навчальному закладі. Подальше зростання навчального навантаження буде як неможливим, так і неефективним. Нереально в сучасних умовах масованого накопичення інформації забезпечити людину у вузі таким запасом знань, з якого він згодом зможе постійно черпати щось потрібне в конкретних умовах.

Така ситуація, привела багатьох фахівців до єдиної думки про необхідність створення системи дистанційної освіти. Наслідком чого стала розроблена МОН України «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні» від 20.12.2020.

Дистанційна освіта має цілу низку незаперечних переваг, які отримують як споживачі освітніх послуг, так і вищими навчальними закладами, які надають.

Здобувач, що навчається дистанційно, самостійно приймає рішення про те коли, де і скільки йому приділяти часу на вивчення матеріалу, оскільки він сам складає індивідуальний графік навчання. При цьому на вивчення дисциплін, які у студента не викликають труднощів, він може витратити невелику кількість часу, позбавивши себе необхідності вивчення даного матеріалу протягом всього семестру. Та, навпоки, на вивчення найбільш складних дисциплін чи окремих розділів можна витратити набагато більше часу, повертаючись до перегляду відеолекцій, прослуховуючи кілька разів аудіозапис, перечитуючи листування з викладачем.

Вивчати дисципліни можна у будь-якому місті та будь-якій країні. Це зручно як для людей з обмеженими можливостями, так і для ділових людей, характер трудовий діяльність сти яких пов'язані з частими відрядженнями.

	Т.О. Павлова, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса І.О. Павлова, О.І. Павлов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	
31	ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧА ТА ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко	82
32	СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНІЧНИХ НАУК В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Н.В. Жихарєва, В.О. Когут	84
33	ПРО МОЖЛИВІСТЬ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КНИГИ В СИСТЕМІ MOODLE Ю.С. Федченко, Н.Г. Коновенко, Є.В. Черевко	86
34	ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 075 «МАРКЕТИНГ» У ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ О.О. Голубьонкова, М.Г. Брайко, К.Ю. Соколюк	89
35	ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» В.М. Лисюк, О.О. Фесенко, С.М. Неменуша	90
36	ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Т.В. Савченко, В.О. Кожевнікова	92
37	ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В.Р. Шишлюк	94
38	КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В.О. Волчок	97
39	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ЗАКОРДОННИХ УНІВЕРСИТЕТАХ С.Н. Федосов, М.Р. Мардар	98
40	ТЕХНОЛОГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Ю.О. Халілова-Чуваєва, А.К. Д'яконова, Л.А. Титомир	101
41	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗВО А.С.Паламарчук, О.А. Глушков	104
42	ШЛЯХИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДТРИМКИ ЗДОБУВАЧІВ В ПЕРІОД ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В.І. Соколова, Н.О. Коваленко, Т.І. Соколова	106
43	ЧИ Є РІЗНИЦЯ МІЖ ПОНЯТТЯМИ «ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ» ТА «ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ»? Г.В. Коркач, Т.А. Манолі, Т.І. Нікітчина	108